žave, ki so mu jih zlasti Čehi in Jugoslovani delali. Vsled tega je odstopil. Cesar je njegov odstop sprejel in naročil dru. Ernstu pl. Seidler, da naj sestavi novo vlado. Novi šef vlade je bil rojen l. 1862 v Schwechatu pri Dunaju. V državno službo je vstopil leta 1888. Od leta 1895 do 1900 je bil tajnik trgovske in obrtne zbornice v Leobnu na zgornjem Štajerskem. Dr. pl. Seidler je vseučiliščni profesor na dunajskem vseučilišču in docent na visoki kmetijski soli. Vitez je postal leta 1916. Pri zadnjih pogajanjih z Ogrsko in glede na trgovinske pogodbe je sodeloval dr. pl. Seidler kot zastopnik poljedelskega ministerstva. Dr. Seidler je bil tudi med učitelji našega cesarja. Predaval mu je kot prestolonasledniku o upravnih pravnih zadevah.

Dr. Seidler je predložil cesarju takoj listo novih ministrov, in sicer sledečo:

Ministersko predsedstvo sekčni načelnik dr. pl. Seidler.

Notranje ministerstvo: dosedanji tirolski namestnik grof Toggenburg.

Minister za ljudsko prehrano: generalni major Höfer.

Voditelj ministerstva deželne brambe sekčni načelnik flm. Karl Czapp pl. Birkenstetten.

Voditelj trgovinskega ministerstva predsednik statistične osrednje komisije dr. Mataja.

Voditelj finančnega ministerstva: sekčni načelnik baron pl. Wimmer.

Voditelj pravosodnega ministerstva: sekčni načelnik dr. pl. Schauer.

Voditelj železniškega ministerstva: sekčni načelnik baron pl. Banhans.

Voditelj ministerstva javnih del: sekčni načelnik pl. Homann.

Poljedelsko ministerstvo: sekčni načelnik Ertl.

Posle, ki jih je vodil dozdaj minister Bobrzynski, bo prevzel dvorni svetnik Twardowski, ki je imenovan za sekčnega načelnika.

Novo ministerstvo ima popolnoma uradniški značaj!

292

Vposlano.

Podpisovanje vojnega posojila od zavarovalnih družb.

C. kr. priv. zavarovalna družba za življenje **„Avstrijski Phoenix“** na Dunaju je doslej na podlagi pri njej naznanjenih **vojno-posojilnih zavarovanj** pri raznih podpisovalnih mestih v različnih kronovinah skupno **75 milijonov kron VI. avstrijskega državnega posojila** podpisala. Ako se došteje še na lastni račun podpisanih 18 milijonov kron, znaša **skupno podpisanje „Avstrijskega Phoenixa“ na VI. avstrijskem vojnem posojilu doslej 93 milijonov kron.** To število se bode gotovo še znatno zvišalo, ker večji del naznanil za vojno-posojilno zavarovanje še ni izdelan in ker bodo poleg tega še naznanila mnogih nabiralnih mest ter zlasti vojaških podpisovalnih mest na bojiščih ter v zaledju večinoma šele v prihodnjih tednih došla.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 30. junija: Rajhenburg**, okraj Sevnica; Spodnja Polskava*, okr. Slov. Bistrica; Ternovec*, okr. Ptuj; Zreče**, okraj Konjice; Solčava*; okr. Gornji Grad; Pischelsdorf**, okr. Gleisdorf; Gomilica**, okr. Lipnica; Brežice (svinjski sejem).

Dne 1. julija: St. Oswald in Freiland, okr. Deutschlandsberg; Črna gora, okr. Ptuj.

Dne 2. julija: Kirchort St. Marein; okr. okolica Gradec; Garrach**, okr. Weiz, Pusterwald*, okr. Oberzeiring; St. Ilj pod Turjakom**, okr. Slovenj-Gradec; Remšnik**, okr. Marenberg; Oppenberg, okr. Rottenmann; Ormož*; Polenšak, okr. Ptuj; Lučanje, okr. Ptuj; Wildon**; Petrovče, okr. Celje; Marija Tinsko**, okr. Šmarje pri Jelšah.

Dne 3. julija: Videm**, okr. Krško; Vuzenica**, okr. Marenberg; St. Peter ob Ottersbach**, okr. Mureck; Ptuj* (tudi svinjski sejem); Lučanje (sejem za malo živino), okr. Arvež; Stanz, okr. Kindberg; Vojnik**, okr. Celje; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 5. julija: Breg pri Ptuju (svinjski sejem); Gradec (konjski sejem).

Dne 6. julija: Breg pri Ptuju*; Spielfeld*, okr. Lipnica; Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (sejem za klavno živino).

Dne 7. julija: Kloster**, okr. Deutschlandsberg; Kappel**, okr. Arvež; Brežice (svinjski sejem).

* * *

Sivo žveplo kot nadomestilo pri zatiranju oidija vinskih trt. Na podlagi leta 1916 izvedenih poskusov se more za zatiranje oidija (grozdne plesnobe) z uspehom rabiti preparat, nazvan »sivo žveplo«, ki se izdeluje iz izrabljene zmesi za čiščenje plina. Pri pomanjkanju sredstev za zatiranje grozdne plesnobe je poljedelsko ministerstvo nakupilo vse razpoložljive množine sivega žvepla in ga ponudilo v nabavo tozadevnim nakupovalnim organizacijam. V zmislu prijav, ki so dospele pri Splošni zvezi avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju, se je z ozirom na okolnost, da je sivo žveplo na razpolago le v skromnih množinah, nakazalo Zvezi gospodarskih zadrug na Štajerskem v Gradcu 100 stotov sivega žvepla za razdelitev po malem v bližnjem času proti ceni 45 K za 100 kg čiste teže v tovarni Floridsdorf. Tozadevna naročila naj se naslovijo na omenjeno Zvezo v Gradcu. Drobno zmleto sivo žveplo se rabi pri zatiranju grozdne plesnobe istotako, kakor navadno zmleto žveplo.

Škodljivost kosov. Mnenja o škodljivosti kosov so bila še nedavno različna, a polagoma prevladuje mnenje, da ta ptič več škoduje nego koristi. Res je sicer, da je bil kos še pred kakšnimi tridesetimi leti hasnovit, le po gozdih živeč ptič; odkar se je pa počel naseljevati po vrtih, sadonosnikih in vinogradih, se bolj in bolj množi število njegovih odločnih nasprotnikov. Njegovo nekako otožno se glaseče petje je gotovo ljubko, a s svojim glasnim razgetajočim svarilnim krikom pa preganja drobne, plašne ptice, ki zelo koristijo sadjerejcem in vrtnarjem, ker zatirajo škodljivo mrčes. Opazovalo se je, da morijo zločesti kosi celo mlade ptice in razdirajo gnezda malim pevkam; zlasti koristnim senicam so sovražni. Mirovit torej kos ni. To posebno lahko opazujemo, ako nastavljamo po zimi ptičam hrane. Če se je kos tudi že do sita nazobal, vendar ne privošči drugim ptičam nastavljene hrane, temveč jih srdito podi na vse strani. Kolikor nevolje in škode pa povzroči kos po vrtih, o tem zamore pričati le vrtnar sam. Tam izdirajo mlade sadike, nakljujejo ali požrejo še napol zrelo sadje kakor: črešnje, hruške, jabolka, rudeče grozdičje (ribez), kosmulje (agres), jagode, malinje itd. Zatrejo pa dosti več kakor pozobljejo. Ako ni več sladkega jagodja in sadja, pride na vrsto tudi grenko. Po gredah razgrajajo, da se kar kadi. Kjer je dosti kosov, ne moreš prav obdelati vrta. Brezdvomno kos več škoduje nego koristi in vpraša se, ni li vrtnar, ki se ravna po zakonu o ptičjem varstvu, brezpraven? Da se to vprašanje pojasni, naprosilo je gospodarsko društvo za Zgornjeavstrijsko državno zvezo za ptičarstvo in varstvo ptic, da izjavi svoje tozadevno strokovnjaško mnenje. Zveza priznava, da je sadjarstvu na kvar, ako se kosi preveč razmnožujejo. Ako letošnja huda zima ni bistveno skrčila števila teh ptičev, bi se priporočalo naprositi pristojno okrajno glavarstvo za dovoljenje, da se sme omejeno število kosov postreljati. Streljati bi se smeli le v času, ko sadje zori, torej od junija do avgusta, pri čemur je merodajen ozir na važnost letošnje sadne letine.

Vporaba mlade detelje kot živilo. Z ozirom na obstoječo pičlost živil je za prehrano našega ljudstva skrajno važno, da kolikor mogoče izrabimo do spravljanja prihodnje žetve vsa živila, ki nam jih daje rastlinstvo na razpolago. V tem oziru se opozarja na to, da daje naša mlada detelja, kakoršna se pripravlja v našem poljedelstvu, izvrstno in redilno, špinači podobno prikuho, koje vživanje ni nevarno zdravju in sploh ne povzroča nikakih neprilik. Detelja, ki jo je porabljati za človeško hrano, se mora dobiti v prvi vegetacijski dobi približno 10 do 15 centimetrov visoka, kolikor mogoče sveža in neovenela. Kot zelenjava (zelena prikuha) se ista pripravlja kakor špinača. Vse vrste detelje so za to sposobne, vendar se priporoča nemško deteljo (meteljko) večkrat popariti in vodo menjati, da se odstrani nekoliko grenki okus. V sopodinjstvih na deželi je vporaba detelje kot zelenjava v mirovnih časih že davno preskušena in v rabi.

Konzerviranje mlade detelje kot zelenjave. Na podlagi ukaza z dne 2. maja 1917, drž. zakona št. 193, je dal c. kr. urad za prehrano ljudstva splošno dovoljenje, da se sme mlada detelja vseh vrst do nadaljnega pod naslednjimi pogoji v sušilnih obratih, zlasti posebno na sušilnici sladovnic in pivovarn podvrgati v trpežno blago: 1. Pri prevzetju sveže detelje ne sme prekoračiti cena 16 kron. Ta cena obsega stroške dovoza do prevzemnega mesta, ako mesto ni več oddaljeno od polja ko 10 kilometrov. 2. Ta cena se nanašajo samo za tako deteljo, ki je kolikor mogoče sveža, neovenela, ne močno zagreta, brez strnišča in zemlje, kvečjemu 10 do 15 centimetrov visoko narezana, brez predenice in z nobeno drugo krmilno rastlino ali travo pomešana. Tudi mlada detelja druge in tretje košnje se sme oddajati za podelovanje, ako ni postala lesena. 3. Posušen izdelek je oddati preskrbovalnici zelenjave v sadja na Dunaju, avtorizirani od c. kr. urada za prehrano ljudstva pod pogoji, ki jih naznani to mesto. 4. Vsi sušilni zavodi, ki se pečajo s podelovanjem detelje, so dolžni dajati mestu za zelenjavo in sadje zahtevana pojasnila glede množin detelje, ki se odda in podelovalnih ter glede podelovanja samega.

Krapina-Toplice (Hrvatsko) zdravi giht revma išias
Pojasnila in prospekt gratis.

Razno.

Poznamo te! Oni kmetovalec, ki je v pondeljek, dne 25. junija pri nekemu uradniku v Ptuju eno uro za K 19·50 kupil in pomotoma za K 50·— preveč nazaj dobil, se nujno opozarja, da naj to svoto tekom 8 dni povrne, ker bi se drugače napravilo kazensko naznanilo.

Odlikovani sapèrji. Ob priliki potresa v Brežicah se je lajtnantu Antonu Zechmeister sap. bataljona št. 3 za vodstvo rešilnega dela ter sledečim možem, ki so se posebno odlikovali, pohvalno priznanje vojaškega poveljstva v Gradcu izreklo: zugführer Joh. Wurzer, korp. Franc Fischer in Ferd. Hotko, gfrt. Jožef Ressi in Jos. Hirndler, saperji Anton Marković, Joh. Pregarz, Franc Placek, Andrej Knaflič, Florijan Wolf, Karl Svejda, Joh. Rezek, Avgust Lukas, Peter Karner in Franc Hrga. Čestitamo vrlim saperjem!

Žalostna vrnitev vojaka. Iz Marenberga se poroča: Včeraj bi se imel pri tukajšnjem veleposestniku Brudermannu uslužbeni major Martin Fella domu vrniti, ker je dosegel 50. leto starosti in bil stalno odpuščen. Prespal je postajo Vuhred. Ko je pričel zopet vlak voziti, se je zbudil, vrgel kovčeg iz voza in skočil za njim. Padel je tako nesrečno, da je bil v hipu mrtev. Nesrečnež zapušča mnogoštevilno družino.

Pozdrav iz tirolskega bojišča! Piše se nam: Najtoplejše pozdrave pošiljamo vsem Slovencem in Slovenkam, posebno pa našim ljubicam, na katere mislimo noč in dan, ker krasni dekleta so naš zaklad na tem svetu. Zatorej vam pošiljamo iskrene pozdrave, starim in mladim, največ pa dekletam. Sprejmite še en srčen pozdrav od ptujskih fantov, vsi od 2. c. kr. domobranskih strelcev: Johan Mihelak, Franc Bračič, Martin Žižek, Anton Šimenko, Albin Župančič, Johan Karp, Ožbald Sitter, Fridauer, vsi od Sv. Vida pri Ptuju. Nahajamo se v visokih tirolskih gorah, da opozarjamo, kedaj bo polenta kuhana v Italiji, da mu jo začinimo.

* * *

Umor v Celovcu. Poročali smo o umoru gospe Berte Fratt v Celovcu, ki je šele zdaj popolnoma pojasnjen. Kot morilca se je najprve zaprlo poštnega uslužbenca Kristijana Winkler, katerega nedolžnost pa se je izkazala in je bil vsled tega iz zapora izpuščen. Zdaj so zaprli 17-letnega Arturja Majorana kot pravega morilca. Policaju Petritzu v Beljaku se je čudno zdelo, da je trgovski učenec Rudolf Sautner za denarne poslatve poizvedoval. Dognalo se je, da občuje z nekim gotovim Majoranom, ki je bil v Beljaku prodal neko zlato damsko verižico. Sautner je tudi priznal, da se je Majorana hvalil, da je gospo Fratt umoril. Zaprli so Majorana. Bil je preje 1½ leta učenec v Je-